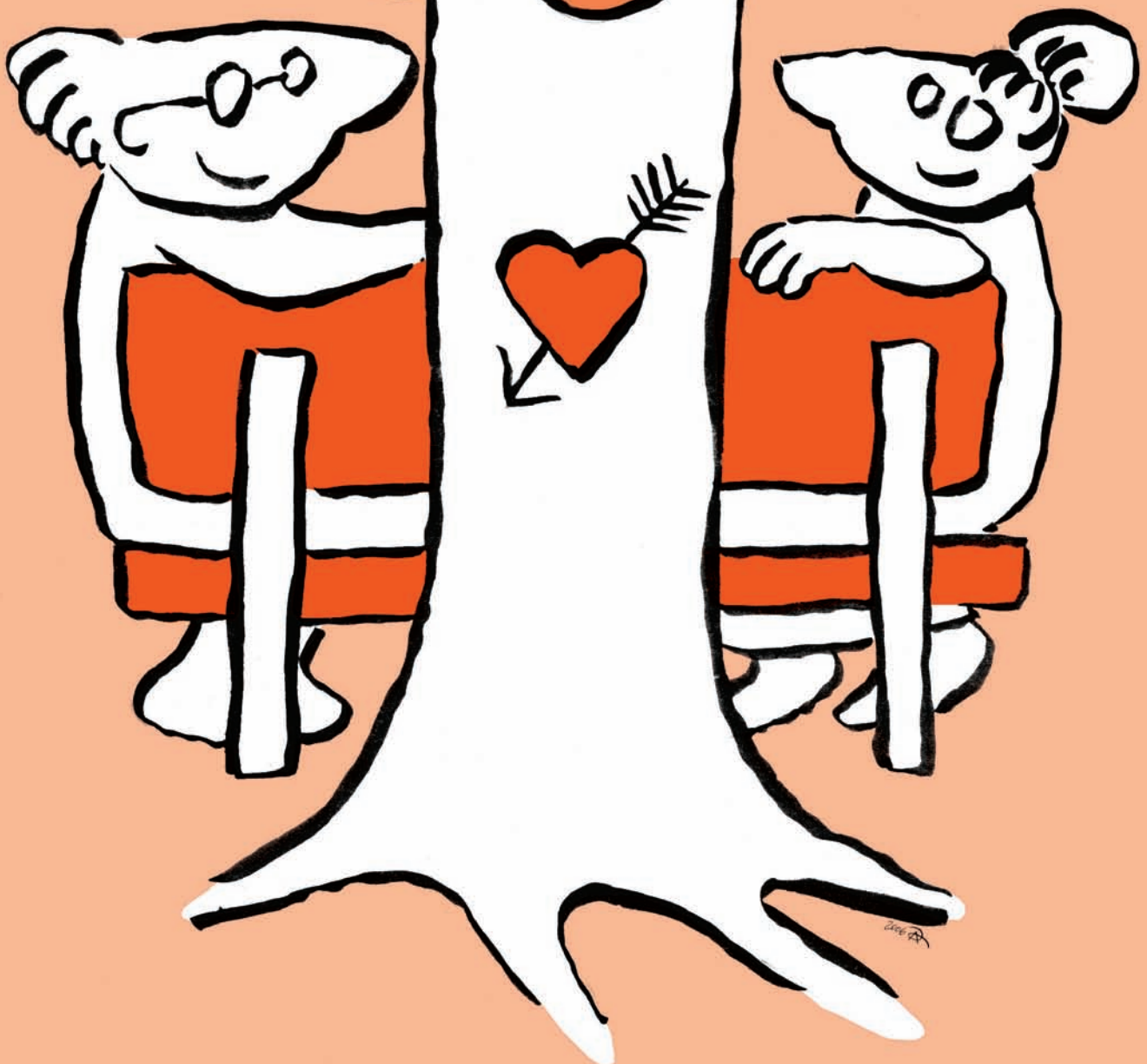

Lakóhelyünk emlékei

DIÁKMELLÉKLET

D1 A tölgy

Ezt a tölgyfát nem ültette senki... Néha megcsodálták az emberek, néha nagy kampós szögeket vertek bele, s ezekre puskákat akasztottak.

Senki sem tudta, mennyi idős, mert a jövő-menő emberek rövid életében mindig ott állt a nagy tisztáson, egyedül, időtlen pompájában. A tölgy pedig hallgatott koráról, bár az időt évgyűrűiben mérte és őrizte. Talán sokat mondhatott volna az elmúlt időkről, de nagyon zárkózott volt. Sokat mesélhetett volna, hiszen koronájában megültek néha a felhők, néha a csillagok, gyökerei pedig titkos mélységben tapogattak, ahol a földalatti kis vízerek pityeregve keresték az utat a világosságra.

A tölgy összekötötte az eget a földdel; sokat tudott, de éppen ezért nem beszélt...

Az erdő tisztelte, és a többi fák nem küldték közelébe gyermekeiket.

Pedig volt életében egy-két pillanat, amikor megborzongott...

Egyszer már egészen közel ért a tarvágás. Reszketett az erdő, és a zuhanó fák törvezúzva, halálos reccsenéssel dőltek a földre, amikor dél lett, s az emberek ott raktak tüzet a tölgy közelében...

– Szép fa! – mondta valaki, hibátlan...

– Magnak való! – tette hozzá más, és a legöregebb favágókra néztek.

Az öregember nézte a fát, aztán nézte a tüzet, aztán a földre nézett, maga elé.

Hogy mit látott, mit érzett, mit gondolt – ki tudná azt megmondani.

– Hát akkor hagyjátok meg! – mondta. ...

A tölgy nem borzongott már. ...

Ez volt az első eset.

A tölgyfa megmaradt, de körülötte kopár lett a világ egy-két évig, s ezt a pár évet a fa alaposan ki is használta. Nem felfelé nőtt, hanem vastagodott, lefoglalta maga alatt a teret, és elnyomott mindent.

De ekkor már úgy beszéltek róla, hogy: az öreg magfa. Bőséges makktermését összegyűjtötték, és körülötte ismét felnőtt az erdő, de ekkor már magányos lett. ...

Jóval később megint borzongani kezdett az öreg tölgy, mert idegenek jártak az erdőn, akiknek a szemében fejsze volt a pusztulás.

– Hát ez az öreg Böhönc – mondta az idegenek vezetője –, ezt is hozzávesszük, ha egy kicsit kívül is esik a vágáson...

– Ez magfa! – mondta az erdész – és utálattal nézett a Pocakra.

– De nem is esik a vágásba! – tette még hozzá.

– Hát majd beleesik! Csodás deszka lesz belőle.

– Koporsódeszka! – kívánta az erdész...

...az ördög nem aludt... a Nagy Főnököt úgy megütötte a guta, mint a pinty...

A tölgy borzongása abban a pillanatban megszűnt.

A harmadik borzongás még nem érkezett el, de nem volt nyugodt a vén fa, mert volt valami a levegőben. Volt valami az Időben...

– Mi lehet? Vajon mi lehet? – gondolta – bár hiszen eleget éltem. ...

(Fekete István: *Őszi vásár* című kötetéből)